

01 NOVEMBER 1944: DRIE UUR NA DE LANDING IN VLISSINGEN

DOOR: ELLIE DE JONGE

BRITSE LANDINGSVLOOT NADERT WESTKAPELLE

Slagschip 'Warspite' stoomt vanuit Oostende op naar de kust van Walcheren, richting Westkapelle, geflankeerd door meer dan honderd ondersteuningsvaartuigen, kanonneerboten en landingsboten. Het

dorp ligt kwetsbaar achter de al kapotgeschoten dijk, de huizen staan in het water, de dorpelingen proberen een goed heenkomen te zoeken, molen De Roos is al een puinhoop, ingestort tijdens de voorbereidende zware bombardementen op 3 oktober. De bommen troffen niet alleen de dijk, maar vielen ook in het dorp. Westkapelle werd bijna compleet vernield.

Om 08.20 uur opent de Warspite het vuur, dreunend slaan de granaten in. De Duitse kustbatterijen antwoorden met zwaar mortier- en mitrailleurvuur en richten op de volgepakte landingsboten een bloedbad aan. Bij de aanval sneuvelen vele honderden geallieerde soldaten. Slechts 3 mannen zetten ongekwetst voet aan land. Britse strijders noemden dit niet voor niets de tweede D-Day.

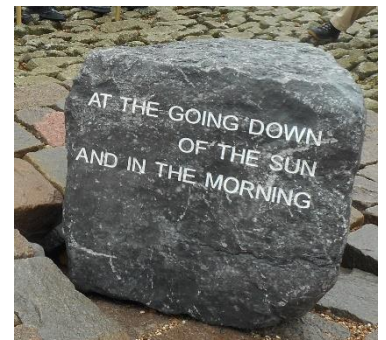
01 NOVEMBER 2019; 11.UUR Exact

Exact om 11.00uur staat het pleintje achter museum 'Het Polderhuis' afgeladen vol met genodigden en vooral commando's. Oud-commando's uit alle landen die in 1944 deelnamen aan de bevrijding van Walcheren en met name Westkapelle: Britten, Belgische, Franse en Noorse commando's en 14 Nederlanders van No 2 Troop. Daarbij ook de commandanten en vertegenwoordigers van de verschillende landen en legeronderdelen.

Ook de Britse Chuck Harris en Ted Owens, nu mannen van diep in de 90, zijn aanwezig . Zij maakten in 1944 deel uit van de landingstroepen en overleefden de hel.

Het monumentje bij Het Polderhuis in Westkapelle is opvallend in zijn eenvoud. Een opgeworpen dijkje, belegd met stenen zoals nog heden ten dage gebruikt worden voor dijkbedekking, en een flinke steenklomp met daarop een paar simpele woorden. Maar juist door die eenvoud zo ontroerend: At the going down of the sun and in the morning, we will remember them.....

En vandaag worden zij herdacht, de mannen die voor onze vrijheid hun leven gaven. Met toespraken en kransleggingen, in een schier eindeloze rij, waarbij het aldoor lastiger wordt om nog een plekje te vinden om de bloemen neer te leggen zonder op de door de regen glad geworden stenen uit te glijden.

Namens het Korps Commandotroepen spreekt Luitenant-kolonel Sven de Bruijn. De Lkol beschrijft uitgebreid de aanleiding tot en het verloop van de Slag om de Scheldede en put daarvoor ook uit het verslag dat majoor J. Linzel optekende in 1945, gelardeerd met enkele citaten van een ooggetuige. Aansprekend is zijn slotwoord. "Ik wil u er aan herinneren dat de huidige vrede en

vrijheid niet vanzelfsprekend is. Elke dag zijn soldaten en politiemensen vastbesloten om bij te dragen aan vrede en vrijheid, iets wat heel waardevol is voor ons allen, iets wat we ten allen tijde moeten beschermen. Zij die dat doen, verdienen ons respect en onze dankbaarheid. Zij zijn onze helden, zij maken ons normale dagelijkse leven mogelijk. Wij doen dit vandaag..... zij deden dit 75 jaar geleden....!"(vertaling uit de in het Engels gesproken toespraak)

BIJ DE VUURTOREN

Na afloop van de ceremonie bij het Polderhuis verplaatst het detachement zich in straf tempo door het dorp naar de vuurtoren, waar de burgerslachtoffers worden herdacht. Zoals gebruikelijk wordt deze plechtigheid geleid door leerkracht Paul Suijk van basisschool De Lichtstraal en hebben de leerlingen een grote rol in het gebeuren. Dit jaar zijn ook leerlingen van de OBS De Lichtboei hierbij aanwezig, zoals de leerlingen van De Lichtstraal de herdenking bij het Polderhuis hebben bijgewoond waar kinderen van de Lichtboei bloemen legden bij het monument.

Drs. Bc Léon DeWitte heet allen welkom, waarna burgemeester Van der Zwaag van de gemeente Veere zich in zijn toespraak vooral richt tot de kinderen en een beeld schets van de verschrikkingen die de bombardementen brachten over de bevolking. Er vallen 158 burgerslachtoffers. Onder hen de 44 mensen die in molen De Roos om het leven kwamen waar zij een schuilplaats hadden gezocht. De molen werd getroffen door een vliegtuigbom.

Meester Paul besteedt in zijn overdenking aandacht aan de zeer recent overleden 'Commando Job' zoals hij hier in Westkapelle genoemd werd. Lkol b.d. Job Hooftman kreeg jaarlijks de taak toebedeeld om met de klas naar het graf van verzetsheld Jacob Brasser te gaan en bloemen neer te leggen. 'De kinderen en wij zullen hem missen', zegt meester Paul.

Ds. Peter van Bruggen leest een gedicht voor en ook nu zingen de kinderen een lied met gitaarbegeleiding van meester Paul.

Twee aan twee dragen de kinderen de kransen van de burgemeester namens de gemeente Veere, de Noorse en Engelse Commando's, een afvaardiging van het Polderhuis en een krans van de school.

De vlag wordt onder leiding van Kees Marinissen, directeur van De Lichtstraal, door twee kinderen gehesen. Met assistentie van een aantal aangewezen

commando's leggen alle kinderen bloemen neer bij de graven; bij de steen 'der vermisten', op het graf van de onbekende soldaat en op het graf van Jacob Brasser, ditmaal begeleid door detachementscommandant Louis Timermans.

Tot slot nodigt Drs. Bc DeWitte plv. commandant KCT Sven de Bruijn uit om het defilé langs de graven te openen.

De herdenking wordt afgesloten met een lunch 'Bij De Koster', waar iedereen zich kan warmen en opdrogen, een luxe gevoel na de natte en koude dag.

